

Jaarverslag 2024

Versie: V.02 (definitieve versie vastgesteld)

1. INLEIDING

Dit is het eerste jaarverslag van de Bewonersadviesraad Sociaal Domein Enschede (BAS), sinds onze herstart in september 2023. Het afgelopen jaar was het eerste volledige kalenderjaar dat de BAS in haar nieuwe samenstelling het college van de gemeente Enschede heeft geadviseerd. Dit verslag geeft inzicht in de adviezen gegeven in 2024, de ontwikkeling van ons team, de financiën en een vooruitblik voor het jaar 2025. Relevante zaken uit het vierde kwartaal 2023 zijn ook meegenomen.

We zijn dankbaar voor de goede samenwerking die wij ervaren met collegeleden en de ambtelijke organisatie. Ook zijn we tevreden met de ambtelijke ondersteuning van ons team, zowel de secretaris als ons ambtelijk contactpersoon. Het goed functioneren en impact van de BAS, een team van vrijwilligers, valt of staat met deze goede samenwerking, uiteraard altijd vanuit het uitgangspunt dat we een onafhankelijke adviesorgaan zijn.

Wij merken dat we steeds vaker vroeg worden meegenomen in beleidsontwikkeling. Daarmee zijn onze adviezen niet een reactie op een raadsvoorstel, maar wordt onze inbreng tijdens het opstellen van het beleidsstuk meegenomen. Het vroeg betrekken helpt om als BAS een gelijkwaardige informatiepositie te krijgen en om beter begrip te krijgen voor welke keuzes ten grondslag liggen aan het voorgenomen beleid en wat de alternatieven zijn. Dat maakt dat wij kritisch kunnen kijken naar raadsvoorstellen en vanuit onze onafhankelijke rol adviseren om vanuit het perspectief van inwoners beleid in het sociaal domein beter te maken. Dat is onze kerntaak.

In 2024 hebben wij focus gelegd op het geven van gevraagd advies, naast het verder opbouwen van ons team. In 2025 komt er naar verwachting meer ruimte om ongevraagd adviezen te gaan geven. Speciale aandacht gaan we schenken aan de verwachte tekorten in het sociaal domein, zowel qua middelen als in personeel. Uiteraard gaat de BAS niet over de politieke keuzes. Wel willen wij de impact van deze keuzes voor onze inwoners duiden en vanuit dat perspectief onze adviezen geven.

In lijn met de verordening rapporteren we jaarlijks over de voortgang van het werk van de BAS richting het college. Wij zouden het waarderen als u het verslag deelt binnen de organisatie, met de gemeenteraad en eventueel relevante partners in het sociaal domein. Voor transparantie en verantwoording publiceren wij het jaarverslag ook op onze website (maart 2025).

Namens de Bewonersadviesraad Sociaal Domein Enschede,

Jasper Kerkwijk
Voorzitter

2. ADVIEZEN

Na de herstart in september 2023, werkte de BAS ingericht met vier werkgroepen om haar adviezen op te stellen. De werkbelasting per werkgroep verschilde nogal en in de opbouw van het team moesten we balans vinden tussen meer ervaren leden en nieuwe leden. Daarom hebben we na de zomer van 2024 het aantal werkgroepen teruggebracht naar drie. Onderstaand een korte samenvatting van de adviezen gegeven per werkgroep en thema's waar we ons BAS-breed in hebben verdiept.

2.1 Werkgroep Opgroeien en Ontwikkelen

De werkgroep richt zich primair op de jeugdwet en ontwikkeling van kinderen en jongeren. Daarnaast is de werkgroep primair aanspreekpunt voor sportbeleid. Adviezen gegeven in 2024 zijn:

Strategie nota duurzame jeugdhulp 2024 – 2027
Aanpassing beleidsregels verordening jeugdhulp 2025
Meedenken nota Bewegen, Spelen en Sporten

De werkgroep heeft zich daarnaast gericht op jeugdparticipatie, Project Preventie met gezag en Project Jobcoaches. Ook hebben we ons vanuit het thema polarisatie door mensen uit het werkveld laten informeren over problematieken die spelen bij verschillende doelgroepen. Voor jeugdparticipatie staat de werkgroep in nauw contact met het initiatief Jong053. Verwachting is dat in 2025 dit zal leiden tot een ongevraagd advies richting het college.

2.2 Werkgroep WMO, wonen en vervoer

De werkgroep richt zich primair op beleid rond WMO, wonen en vervoer. Adviezen gegeven in 2024 zijn:

Meedenkdag duurzame WMO
Onafhankelijke clientondersteuning
Meedenken beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Advies Samen leven, samen zorgen
Meedenken inzet GALA-SPUK mantelzorg
Advies wijziging beleidsregels maatschappelijke ondersteuning
Meedenken leerlingenvervoer

De werkgroep heeft zich daarnaast gericht op wijkwijzers/wijkteams (zie onder 2.4) en is zich gaan verdiepen in het thema wonen en vervoer.

2.3 Werkgroep Participatie, armoede en schuldhulpverlening

De werkgroep richt zich primair participatiewet, werk, inkomen en schulphulpverlening. Adviezen gegeven in 2024 zijn:

Uitvoeringsprogramma Enschede Arbeidsmarktaanpak (EAA)
Onafhankelijke clientondersteuning
Aanpassen beleidsregels giftenbeleid

De werkgroep gaat zich in 2025 richten op de toenemende tekorten aan personeel in de zorg- en welzijnssector in relatie tot beleid rond werk & inkomen. De mogelijke impact op de dienstverlening richting inwoners en de haalbaarheid van beleids- en uitvoeringsnota's die voorbij komen heeft BAS-breed aandacht.

2.4 Integrale onderwerpen

Daarnaast hebben we een aantal thema's benoemd waar de BAS integraal en breder naar willen kijken.

- *Vergrijzing*: wij volgen het proces gestart o.a. vanuit het college en gemeenteraad. We zijn inhoudelijk meegenomen in de "Routekaart waardevol oud worden in Enschede 2023- 2040" die 13 mei 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld. Daarop hebben wij geen advies gegeven, gezien de routekaart geen inhoudelijk keuzes bevatte. De opgaven die staan beschreven zijn groot, dus zal de BAS haar rol pakken als de opgaven benoemd in de routekaart worden uitgewerkt naar beleid.
- *Wijkwijzers/wijkteams*: gezien beiden een belangrijke schakelfunctie hebben binnen het sociaal domein, heeft de BAS zich verdiept in de opzet van de instrumenten en hoe de dienstverlening vanuit perspectief van inwoners wordt ervaren. De werkgroep WMO, wonen en vervoer neemt hierin het voortouw. In 2025 willen we, mede op basis van veldwerk in 2024 uitgevoerd, kijken of we op het onderwerp ongevraagd advies gaan uitbrengen.
- *Kwetsbaarheid van mensen en polarisatie*: de BAS ziet in toenemende mate vormen van polarisatie in de samenleving. Dat is niet alleen door religie, maar ook vanwege onderwerpen zoals kansenongelijkheid, verschillen in inkomen en vertrouwen in de overheid. In oktober 2024 hebben wij hierover oriënterend gesproken met de ambtelijke organisatie en de burgemeester. In 2025 gaan we bepalen hoe we verder gaan met dit thema en met welke focus gerelateerd aan het sociale domein.

3. ONTWIKKELING BAS ENSCHEDE

3.1 Ontwikkeling team

Op 31 december 2024 heeft de BAS 14 leden. De BAS heeft in lijn met de verordening ruimte voor 18 leden. Het afgelopen jaar zijn 4 nieuwe leden toegetreden tot de BAS en zijn 3 leden herbenoemd voor een tweede termijn. We hebben helaas ook afscheid genomen van 3 leden. Speciaal aandacht is er geweest voor het afscheid van oud-voorzitter Inge Habets. Zij heeft een belangrijke rol gehad in de doorstart van de BAS, waarvoor ook het college haar waardering voor heeft uitgesproken. In 2025 blijven we gericht zoeken naar nieuwe leden. Er is eind 2023 is daarvoor een profiel opgesteld, wat verwacht wordt van een lid van de BAS Enschede. In deze zoektocht blijven we oog houden voor diversiteit binnen de samenstelling van de BAS, bijvoorbeeld ten aanzien van werkervaring, netwerk in de samenleving, achtergrond en leeftijd. De BAS zoekt met name nog naar kennis en ervaring op het gebied van werk & inkomen.

3.2 Partners en samenwerking

Op 7 maart 2024 heeft de BAS haar eerste partnerevent georganiseerd. Doel van dit event was om, na de herstart in september 2023, de BAS opnieuw voor te stellen aan partnerorganisaties in de stad, die van waarde (kunnen) zijn voor het opstellen van adviezen en ophalen van signalen uit de samenleving. Er zijn ervaringen uitgewisseld en contacten gelegd. Het is de intentie dat de BAS jaarlijks een dergelijk event organiseert. Daarnaast heeft de BAS periodiek contact met de commissie toegankelijkheid, de seniorenplatform en Jong053 en neemt ze deel aan het regionaal overleg adviesraden Twente.

3.3. Overige activiteiten

Update verordening: Eind 2023 is op ons verzoek een start gemaakt met de update van de verordening en daaraan gekoppeld ons huishoudelijk reglement. De aangepaste verordening is 13 mei 2024 unaniem door de gemeenteraad vastgesteld. Per amendement heeft de gemeenteraad gevraagd 9 leden als minimum te zien voor een goed functionerende adviesraad. Tijdens ons periodiek overleg met de coördinerend wethouder bespreken wij de ontwikkeling in het aantal leden.

Kennismaking ambtelijk organisatie: in het eerste kwartaal 2024 heeft de BAS kennisgemaakt met de belangrijkste inhoudelijke contactpersonen in de ambtelijke organisatie. Doel was om de nieuw samengestelde BAS voor te stellen aan de ambtelijke organisatie en een werkrelatie op te bouwen tussen deze organisatie en onze werkgroepen.

Contact collegeleden: Twee maal per jaar is er een voortgangsgesprek met coördinerend wethouder Niels van den Berg en hij bezoekt ook twee maal per jaar de BAS-vergadering. Daarnaast heeft de BAS dit jaar kennisgemaakt met wethouder Harmjan Vedder en burgemeester Roelof Bleker. Februari 2025 staat een kennismaking met wethouder Arjan Kampman gepland.

Update website: eind 2024 is opdracht gegeven voor het updaten van onze website. De BAS hecht er waarde aan een eigen gezicht te hebben naar buiten, waarmee we een onafhankelijke positie uitstralen. De huidige website vraagt technische aanpassing voor eenvoudiger beheer, betere vindbaarheid, het publiceren van adviezen en in de toekomst kunnen doen van peilingen onder inwoners. Naast de update, wordt er een gedeelde, digitale werkomgeving ingericht voor betere onderlinge samenwerking. Beide zijn naar verwachting gereed eerste kwartaal 2025.

4. FINANCIËLE VERANTWOORDING

2024 was het eerste volledige kalenderjaar na de herstart van de BAS in september 2023. Eind 2023 is een begroting gemaakt voor 2024. Deze kon niet goed worden gebaseerd op ervaringen uit het verleden. Onderstaand de begroting voor 2024, realisatie in 2024 en verklaring van de grootste verschillen in budgetposten. De lessen uit 2024 zijn meegenomen in het opstellen van de begroting voor 2025.

		Begroot 2024		Realisatie 2024		Begroting 2025
Inkomsten						
Budget BAS Enschede	€	66.000	€	66.000	€	66.000
Uitgaven						
Vergoeding BAS leden	€	33.600	€	29.675	€	37.800
Cursus	€	2.700	€	-	€	1.250
Inhuur derden	€	2.000	€	700	€	2.100
Adviezen en samenwerking	€	15.500	€	1.877	€	13.000
Communicatie	€	6.000	€	9.230	€	6.500
Overig	€	5.850	€	3.122	€	5.100
Subtotaal uitgaven	€	65.650	€	44.604	€	65.750
Saldo inkomsten en uitgaven	€	350	€	21.396	€	250

Vergoeding BAS leden: Er was begroot op een groter aantal leden dan gerealiseerd. Daarnaast is de vrijwilligersvergoeding van de voorzitter, met de aanpassing van de verordening, gelijk getrokken met het niveau van de overige leden. Voor 2025 begroten we op het maximaal aantal leden van 18.

Cursus: Er is nauwelijks gebruik gemaakt van het budget. Voor 2025 wordt deze post naar beneden bijgesteld. Er wordt ingezet op een inwerkprogramma voor nieuwe leden en kennis betrekken van de Koepel, de landelijke organisatie voor ondersteuning van adviesraden in het sociaal domein.

Inhuur derden: er is beperkt gebruik gemaakt van externe expertise. Er is wel contact gelegd met kennisinstellingen rond thema burgerwetenschap en er komt meer focus te liggen op ongevraagde adviezen in 2025. Daarom is deze budgetpost voor 2025 gelijk gebleven.

Adviezen: Er waren drie ongevraagde adviezen begroot, inclusief het betrekken inwoners(groepen). Vanwege de verdere opbouw van het team is in 2024 focus gelegd op gevraagde adviezen en is een oriëntatie gedaan op thema's waar we eventueel ongevraagd advies op willen uitbrengen. Voor 2025 wordt daarvoor een plan gemaakt, waarmee de budgetpost voor 2025 gelijk blijft.

Communicatie: De budgetpost voor het aanpassen website is groter dan begroot. Dat komt door aanvullende behoeften voor toekomstige inzetten van de website (o.a. houden peilingen) en het opzetten van een eigen gedeelte digitale werkomgeving. De post wordt voor 2025 teruggebracht naar niveau van beheer.

Overige kosten: Meeste kostenposten liggen op niveau zoals begroot, met uitzondering van lagere reiskosten en lagere kosten voor werving nieuwe leden. Voor laatste gebruikt de BAS het eigen netwerk meer dan de inzet van extern middelen.

5. VOORUITBLIK 2025

In 2025 heeft de BAS drie focuspunten.

5.1 Professionaliseren gevraagde adviezen

Format adviesaanvraag: De BAS heeft een format waarmee ambtelijke organisatie een gevraagd advies aanvraagt. Vanaf 2025 wordt inzicht gegeven welk participatieproces de gemeente zelf al heeft opgestart of op gaat inzetten, om te voorkomen dat de inspanningen vanuit de BAS zich op dezelfde groepen richt. Indien waardevol kan de BAS besluiten deel te nemen aan participatieprocessen van de gemeente (zoals bijvoorbeeld dit jaar het proces rond het verduurzamen van de WMO).

Kwaliteit adviezen: Eind 2023 heeft de BAS haar werkwijze vastgesteld. Uit ervaring in 2024 blijkt dat de vraag die aan de BAS wordt gesteld kan verschillen (meekijken, meedenken, advies geven) en de timing tussen datum aanvraag en deadline advies het niet altijd mogelijk maakte een advies in de BAS-vergadering vast te stellen. Dat leidde ertoe dat in 2024 de vorm en inhoud van adviezen konden verschillen. In 2025 wil de BAS in ieder advies duidelijk maken wat de vraagstelling vanuit de gemeente was, hoe de BAS haar advies heeft aangepakt, wie daarbij betrokken is, wat haar advies is en welke aandachtspunten de BAS ziet voor de toekomst. Daarnaast geeft ieder advies een reflectie op de verwachte impact in de uitvoering van voorgenomen beleid, gezien de toenemende personele en verwachte financiële tekorten in het sociaal domein.

Opvolgen adviezen: Nadat de BAS een advies heeft gegeven, is het niet duidelijk hoe de uitvoering van het beleidsstuk gaat. De BAS heeft voorgesteld dat ze 1 jaar na uitbrengen van haar advies inzicht krijgt in de voortgang. In het voortgangsgesprek tussen BAS en college is gezegd dat de gemeente in 2025 hier aan mee wil werken, welke vorm zal per advies verschillen. Daarnaast heeft de BAS aangegeven inzicht te willen in klachten, beroep en bezwaren in het sociaal domein. Daarin volgt de BAS de informatievoorziening die met de gemeenteraad daarover wordt gedeeld.

Betrokkenheid bij regionaal beleid: elke kwartaal hebben de adviesraden in Twente overleg om van elkaar te leren. Daar is geconstateerd dat adviesraden minder goed in positie zijn als het gaat om regionaal beleid binnen het sociaal domein, waarbij vaak een collegeregelingsaanpak ten grondslag ligt. Voorbeelden zijn regionale inkoop of regionale programma's. Vanuit afvaardiging uit het regionaal overleg adviesraden wordt in eerste instantie contact gezocht met Twentse Koers en Samen Twente om hierover in gesprek te gaan.

5.2 Geven ongevraagde adviezen

In 2024 heeft de BAS zich georiënteerd op mogelijke onderwerpen waarop zij ongevraagd advies wil uitbrengen. Eind 2024 zijn deze onderwerpen bepaald (zie hoofdstuk 2), waarvoor in eerste kwartaal 2025 een nader plan voor wordt uitgewerkt, inclusief welke externe expertise daarvoor nodig is.

5.3 Verder ontwikkelen team

Zoals gezegd gaan we gericht zoeken naar nieuwe leden met aanvullende competenties, ervaring en/of netwerk. Daarnaast gaan we investeren in het trainen van nieuwe leden en ontwikkeling van individuele BAS leden. In 2025 komen 2 bestaande leden in aanmerking voor herbenoeming voor een eventuele tweede termijn.